

တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၢ်- 'တၢ်ဃုထီၣ်တၢ်ထုကဖၣ်'

တၢ်တီၢ်ထု- တၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ပတၢ်သ့ၣ်ညါလၢ ယွၤဟ့ၣ်လီၤပုၤတၢ်လၢပလိၣ်ဘၣ်ခဲလၢကံ.

၁. စီပီလူၤ အတၢ်ဃု ယိယိဖိတမံၤ- ဘါထုကဖၣ်တၢ်

- တချုးလၢစီပီလူၤမၤကတၢ်က့ၤလၢ တၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ်(၅:၂၈), အဝဲဃု **တၢ်ဃုထီၣ် တၢ် သၢမံၤ**- ဘါထုကဖၣ်လၢအဂီၢ်(၅:၂၅), ဒုးန့ၣ် တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံစီဆုံလၢတဂၤဒီးတဂၤအဖီခိၣ်(၅:၂၆), ဒီး ဟံးသးလၢယွၤအကလုာ်ကထိအဖီလၢ(၅:၂၇).
- တၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်မ့ၢ် **ပုၤလုၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်**ပုၤ(၁ ပုၣ်. ၂:၉). ပတဲတၢ်ဒီးယွၤလၢပုၤအကုာ်အဂၤအခၢၣ်စး, **ဃုသကွံာ်ကညး**တၢ်လၢပုၤဂီၢ် လၢ ခရံၣ်အတၢ်လုာ်ထီၣ်အသးအဃိန့ၣ်လီၤ. ပဘါထုကဖၣ်လိာ်သးတဂၤဒီးတဂၤ(၁:၂; ၃:၁၁-၁၃; ၅:၂၃).
- J. C. Ryle စံးဝဲ, "တၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်အိၣ်တၢ်ယိယိလၢ **ပကတိတၢ်ဒီးယွၤ**" ဒီး "ခရံၣ်ဖိအမ့ၢ်အတီၢ်နီၢ်နီၢ်န့ၣ် မ့ၢ်အတၢ်ပနီၣ်တခါစ့ၢ်ကီးလၢ အဘါထုကဖၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ." ပုၤခရံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် **ကိးထီၣ်ပၢ်** ဒီး ပုၤလၢတၢ်လိာ်ကိးပုၤဒဲး **ကိးထီၣ်** လၢ ယုၣ်ရှုးခရံၣ် ပကစၢ်(ယွၤ)အမံၤအပူၤလီၤ(၁ ပုၣ်. ၁:၁၇; ၁ ကရံၣ်. ၁:၂). မ့ၢ်ဘၣ်ထီၣ်သ(တြီၤစ့ၢ်ကီး, ပုၤအပုၤသီတကိးထီၣ်ကစၢ်(ယွၤ)ဘၣ်(စံး. ၁၄:၄; ရံ. ၁:၂၈).
- စီပီလူၤ **တဲဝံတဲက့ၤ** ဒီးသးအိၣ်လၢ ပုၤကဃုညါထုကဖၣ်တၢ်လၢအဂီၢ်(ရံ. ၁၅:၃၀; ၂ ကရံၣ်. ၁:၁၁; အ့ၤ. ၆:၁၈-၂၀; ဖံလံး. ၁:၁၉; ကလီၤ. ၄:၂-၄; ဖံလၢ. ၂၂).

၂. ပုၤခရံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢပုၤအကုာ်အဂၤအတၢ်အဲၣ်တၢ်ထုကဖၣ်အပူၤလီၤ

- **ပုၤသ့ၣ်ဝဲၤသ့ၣ်ဒါ**(လၢဟ့ၣ်လုးအကျိၣ်န့ၣ် *adelphoi*). စီပီလူၤသ့ၣ်တၢ်ကတိတဖျါၣ်အံၤဝံက့ၤ ဝံက့ၤ လၢအအဲၣ်ဒိၣ်ဟံးဖျါဝဲလၢ အဝဲအဲၣ်ဘၣ်**ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤခဲလၢကံ**(၁:၄; ၂:၁၉, ၁၇; ၃:၇; ၄:၁, ၁၀; ၅:၁, ၁၂, ၁၄).ဖဲအတဲ **ပုၤသ့ၣ်ဝဲၤသ့ၣ်ဒါ** န့ၣ် ဟံးဃုာ်ပုၤကိးဂၤဒဲးလီၤ, တဟံးလီၤတၢ်တ့ၢ်ပုၤနီတဂၤဘၣ်. ပဝဲကိးဂၤန့ၣ် ပမ့ၢ် **ဟံၣ်ဖိယိဖိ**လီၤ(၁:၄; အ့ၤ. ၁:၄-၅; ရံ. ၈:၂၉), အဃိ, ဝံသးစူၤ ဘါထုကဖၣ်လၢယဂီၢ်တက့ၢ်.
- **ပုၤ**န့ၣ်ဟံးဃုာ်ဒီးပုၤလၢအမၤသကိးတၢ်ဒီးစီပီလူၤ တဖၣ် **စီၤစံးလၢ** ဒီး **စီၤတံၤမသ့း**(၁:၁). အဝဲသ့ၣ် သၢဂၤ န့ၣ် ဘါထုကဖၣ်တၢ်လၢပုၤသ့ၣ်စီပီလူၤအဂီၢ်သပုၤပုၢ် (၁:၂).
- **ဘါထုကဖၣ်** န့ၣ် သ့ၣ်တၢ်ကတိတလၢ(present tense- အကဲထီၣ်သးခဲခဲအံၤ) တဲဝဲလၢ ပကဘၣ်ဒုး**အိၣ်ထီၣ်ပလုပလၢ**လၢပကဘၣ်ဘါတၢ်တဘိၣ်ယုာ်ယီ(၅:၁၇).
- ယွၤလၢအဃုထၢပုၤ, ကိးပုၤလီၤဆီ ဒီးမၤကဆီတၢ် တဲလီၤအကလုာ်လၢ အမၤတၢ်လၢ **secondary causes (တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢခံမံၤတမံၤ)**, လၢအမ့ၢ် နၢဒီးယၤ န့ၣ်လီၤ(မးသဲ ၆:၈-၁၃).
- အဃိ, ပဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢတၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ် **ပဒီးသန့ထီၣ်ပသးလၢယွၤ**န့ၣ်လီၤ(မၤတၢ် ၁၇:၂၅).

၃. တၢ်ထုကဖၣ်လီၤဆီလၢကဘၣ်ဃုလၢနတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်အဂီၢ်-လၢစီပီလူၤအအိၣ်

- နတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်**ကအိၣ်ပုၤအိၣ်ဖျိၣ်/ တၢ်ပုၤဖျိၣ်**အဂီၢ်(၂ သ့ၤ. ၃:၁-၂; ရံ. ၁၅:၃၀-၃၁က).
- နတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်**ကအိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်သ့ၣ်ကူၣ်ဘၣ်လၢအတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤ**(ရံ. ၁၅:၃၁ခ; ၂ ကရံၣ်. ၈-၉).
- နတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်**အတၢ်တီၢ်ကျဲၤဒီးအဟံးဒိၣ်တၢ်တဖၣ်**, ကဘၣ်လိာ်အသးဒီးယွၤအတၢ်ဘၣ်သး(ရံ. ၁၅:၃၂; ကလီၤ. ၁:၉-၁၄; ယၤကိာ် ၄:၁၃-၁၅).
- နတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်**အတၢ်စံၣ်တံာ်တဲလီၤ**ယွၤအကလုာ်ကထိန့ၣ်**ကမၤတၢ်အိၣ်ဒီးဒီးသးစီဆုံ** အတၢ်စိတၢ်ကမီၤ(၁:၅; အ့ၤ. ၆:၁၉; ကလီၤ. ၄:၂-၄; ၂ သ့ၤ. ၃:၁).
- နတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်**အတၢ်သးခုကစီၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤ**, လၢ ယွၤကဟ့ၣ်ဒုးဆူၣ်ထီၣ်အသးစီဆုံအဂံၢ်အဘါဒ်သိးအကမၤတၢ်သးခုကစီၣ်လၢ**အတီၢ်အလိၤအဂီၢ်, အမၤတၢ်တီၢ်ဒီးအကလုာ်**(ဇူ. ၁၃:၁၈; ၁ သ့ၤ. ၅:၂၃-၂၄).